

[Aksel Møller.]

på fagforeningernes krav, som jeg går ud fra at hverken han eller jeg kan få til at passe med landets øjeblikkelige økonomiske muligheder. Det udtryk og det mål brugte han i maj; jeg spørger ham, om den målsætning stadig er hans.

Lad mig for ikke at blive misforstået sige, at jeg ikke er modstander af lønregulering efter pristallet; tværtimod anerkender jeg, at det har været en betydelig fordel for vort lands produktion, at vi praktisk talt har kunnet undgå arbejdskampe i efterkrigsårene. Jeg hører heller ikke til dem, der tror, at man ved at slå termometeret i stykker jager feberen ud af kroppen. Pristallet registrerer jo prisstigningerne, og det er prisstigningerne, som i første række er problemet.

Men selvom man er tilhænger af en automatisk dyrtidsregulering og meget vel forstår, at tjenestemænd, funktionærer og arbejdere ikke ønsker at se deres levestandard reduceret i forhold til andre befolkningsgrupper, så er det da ikke dermed sagt, at man ikke kan drøfte spørgsmålet om et mere hensigtsmæssigt pristal end det, vi bruger for tiden.

Vi ved jo allesammen af snart mange års erfaring, at der i den nuværende metode ligger kræfter, som forøger inflationen ved de yderligere prisstigninger og skatte- og afgiftspålæg, som hidtil er blevet følgen. Jeg har gentagne gange haft lejlighed til at se, hvorledes gamle borgere, som igennem et langt liv har prøvet på at sikre sig et livsgrundlag i alderdommen, er blevet bragt i ulykke og armod af denne inflation. Når man har set tilstrækkelig mange af disse inflationens ofre, vil man ikke afvise nogen forhandling, der har til formål at finde en rimeligere fordelingspolitik end den, vi hidtil har kendt herhjemme. Om dette så skal være igennem et velstandstal, der tillod os at forøge befolkningens lønindkomster under stigende eksportpriser, men pålagde os tilbageholdenhed under stigende importpriser, eller om det skulle ske ved en anden teknik for beregningen af leveomkostningerne i pristallet, det må man kunne tale roligt ud med hinanden om.

Den højtærede statsminister satte i åbningstalen streg under, at størstedelen af de stedfundne prisstigninger skyldtes pris-

opgange på indførte og udførte varer. Javel, men lad os ikke glemme, at en del af vareprisstigningen skyldes forhold, som vi selv er herrer over. De er et resultat af den økonomiske politik, som er ført i landet, og i deres oprindelse kommer de fra mere end een kilde. De krav, som fagforbundene har fået gennemført ved udløbet af overenskomstperioderne, har bidraget betydeligt til stigningen i lønninger, avancer og omkostninger. De tillæg på arbejdspladserne, som er en følge af overbeskæftigelse i visse fag, har også en del af ansvaret. Enkelte fag opnår endda særlige muligheder ved at nægte fri adgang til faget; stærkere end andre bliver de i stand til at diktere produktionen vilkår, som får følger for prisniveauet. Og for det fjerde, alle disse stigninger forøges jo med avancerne, og tilsammen bidrager den hele bevægelse til udhuling af kronens købekraft.

Hvem har egentlig interesse i, at det skal blive ved at gå på denne måde? Vi har jo dog gang på gang i de senere år set, at de lønstigninger, som befolkningen fik som følge af prisstigninger, blot førte til nye prisstigninger, ny forringelse af lønningernes købekraft og nye indgreb fra regeringsside for at inddrage de forøgede forbrugsmuligheder ved pålæg af nye skatter og afgifter. Kan det dog være den højeste visdom, at man lader denne pris- og lønspirale fortsætte? Spørgsmålet må stilles i dag — og det vil efter min opfattelse blive denne samlings vigtigste — for vi ved jo, at svikmøllen påny er i færd med at tage fart. De forestående store nye løntillæg vil ikke blot give en større købekraft, der tillader et voksende forbrug, men vil også give forøgede omkostninger, som formindsker vor konkurrenceevne og vore eksportmuligheder.

Hvor står regeringen overfor disse udsigter? Lægger den bare hænderne i skødet, eller mener den, at den først, efterhånden som den forøgede købekraft begynder at efterspørge varer, har pligt til at tage fat? Og har den til den tid, sådan som den nu engang er, anden mulighed end igen at pålægge befolkningen nye skatter og nye afgifter? Var det det, der lå i den højtærede finansministers tale til rotaryanerne i Valby-Vesterbro? Skal den højtærede statsministers erklæring om, at regeringen ikke vil